

MAROKKANEN hebben ook humor, zegt Youssef alsof hij daar nog iemand van moet overtuigen, terwijl het levende bewijs voor ons zit. De recente geschiedenis levert echter genoeg voorbeelden - denk maar aan de rellen die de Deense Mohammedcartoons in de hele wereld veroorzaakten - om hier toch een vraagteken bij te plaatsen. Kunnen moslims lachen met zichzelf en hun geloof? Als praktiserend moslim beantwoordt Youssef die vraag met gepaste voorzichtigheid.

„Momenteel waag ik me nog niet aan spot met religie, welke dan ook. Je moet eerst vertrouwen opbouwen, mensen overtuigen van je goede bedoelingen. Lachen met het geloof moet kunnen, vind ik, maar het moet dan ook echt geestig zijn. Anders kwets je mensen. Die Mohammedcartoons vond ik persoonlijk niet mooi noch grappig.”

Cabaret zit in Nederland en Vlaanderen ontegensprekelijk in de lift. Het genre komt uit de Verenigde Staten en Groot-Brittannië naar onze noorderburen overgewaaid in het begin van de jaren 1990. In de multiculturele tv-show *Raymann is laat*, gepresenteerd door een erg geestige Surinamer, krijgt stand-upcomedy (gesproken solocabaret) een centrale plaats. De Nederlanders brengen de kunstvorm naar Vlaanderen via onder meer de Gentse Feesten. Vandaag zijn Vlaamse cabaretiers even welkom in Nederland als andersom.

Maar hoe valt dat succes te verklaren? Youssef wijst op de stress, ontgoochelingen, „*ambras* thuis of op school” waar mensen dagelijks mee leven. We hebben humor nodig om dat van ons af te zetten, klinkt het. Wellicht heeft ook het laagdrempelige karakter van het genre er iets mee te maken. Youssef zelf werd als een raket in de humorbranche gelanceerd. Hij moet nog lachen als hij terugdenkt aan zijn eerste optreden, amper anderhalf jaar geleden intussen.

„Na mijn middelbare school werkte ik een tijdje als verkoper. Ik volgde een cursus argumentatietraining en begon ook aan een opleiding vastgoedmakelaar in avondschool. Als ik aan iets begin, wil ik tot het uiterste gaan. Maar ik had ook nood aan ontspanning en ik dacht aan toneel, als hobby. Op een dag zond ik een mailtje rond naar allerlei artiestenbureaus. Diezelfde avond kreeg ik telefoon van een boekingskantoor. ‘Kun je comedy brengen?’ Geen idee. Ze nodigden me uit naar een optreden van Nigel Williams. De naam zei me niets, maar de titel van zijn show intrigeerde me: *De terrorist*.”

„Tijdens de pauze vroeg Nigel me wat ik van het voorprogramma vond, waarin enkele beginners optraden. Om te lachen *stoefte* ik dat ik het beter kon. ‘Goed, bewijs het maar’, zei hij. Daar stond ik dan. ‘Als je het nu niet doet, doe je het nooit’, overtuigde hij me. In de zaal zaten geen bekenden, dus ik kon een afgang riskeren. Reken maar dat het met knikkende knieën was. Mijn openingszin oogste gegniffel. ‘Ik ben een Marokkaan... Ik ben niet ge-

‘Lach met mij’

Lieve Wouters

Stand-upcomedy is een heus fenomeen. Niet enkel is het genre waanzinnig populair, het biedt ook onverhoopte kansen voor de multiculturele samenleving. Meer dan welke andere kunstvorm trekt deze een gemengd publiek én artiestenkorps. Hoe dat komt, vroegen we aan Youssef El Mousaoui. Niet zomaar de eerste de beste, wel de eerste én de beste Marokkaanse stand-upcomedian van Vlaanderen. Serieus!

Stand-upcomedy, beste pil tegen onverdraagzaamheid

woon dat mensen naar mij kijken als ik werk.’ Vijf minuten heb ik vol geluld en ik wilde wel eeuwig op het podium blijven staan, maar mijn materiaal was op. Vanaf het eerste moment was ik verslaafd aan het applaus. Het is een ongehoorlijk warm gevoel om mensen aan het lachen brengen en te voelen dat ze je graag zien.”

Hoste, Bos en Gils

Zijn eerste optreden was meteen een succes. Youssef voelde dat hij als allochtoon op heel wat aanmoediging kon rekenen. Die positieve *drive* gebruikte hij heel bewust als springplank. Zonder veel moeite slaagde hij erin Geert Hoste, Stef Bos en Annemie Gils op vrijwillige basis te engageren, respectievelijk als coach, gitaar-

leraar en stemcoach. „Ik heb veel ideeën, maar geraak niet altijd uit de woorden. Daarbij is *co-writer* Bert Gabriëls onmisbaar. Ten slotte heb ik veel hulp van stemmenimitator Dirk Denoyelle.”

Wie niet waagt, niet wint. Al profiteerde Youssef van de positieve golf waarop het genre én zijn afkomst drijven, hij was zich er zeer goed van bewust dat dit ook verwachtingen opwekte. „Als ik niet snel een steengoede show op poten zette, zou ik de hele Marokkaanse gemeenschap opzadelen met een slecht voorbeeld. Nee, ik moest en zou de eerste én de beste worden.”

De komiek maakte zijn plannen waar. Na een succesvol jaar met zijn eerste show *100% legaal*, waarin hij een buitenlander speelt die zich ontzettend graag wil integreren, maar telkens op onvoor-

ziene omstandigheden botst en geconfronteerd wordt met vooroordelen en uitsluiting, treedt hij straks voor het eerst op in een grote zaal, de Antwerpse Arenbergschouwburg, met de geheel eigen nieuwe show *Monkey business*.

Geen kwetsende grappen over het geloof voor Youssef, maar hoe gaat hij dan wel te werk? „Ik ben misschien wel de zachtste komiek van het land. Grappen moeten altijd respect weergeven. Ik hou niet van bepaalde artiesten die er prat op gaan uit de zaal te worden gegooid vanwege hun brutaliteit. Toch ben ik niet bang om te lachen met cultuur en afkomst. Allereerst de Marokkaanse, maar evenzeer de Vlaamse, Turkse, joodse, noem maar op. Als je grappig bent, kan het allemaal. Je hoort er maar bij, als er ook met jou gelachen wordt.” Een voor-

beeld? „Neem nu de muur tussen Israël en Palestina. Van wie is die eigenlijk? De stenen zijn van de Palestijnen, maar die Israëli's moesten daar toch *iets* mee doen?” En hij gaat verder: „Een vriendin van mij is joodse. Onlangs organiseerde ze een etentje. Bij het dessert vindt ze dat ze lang genoeg in de keuken heeft gestaan. Vrouwen hebben ook recht op wat afwisseling, dus haal ik haar uit de keuken en breng haar naar... de tweede keuken.” Of over zichzelf: „Mijn vader is goed geïntegreerd, hij heeft al een eigen zaak. Ze komt voor in oktober.”

Onlangs deed Kerkwerk Multicultureel Samenleven een beroep op de rijzende ster. Bij de opening van de tentoonstelling *Typisch Belgisch* leverde hij commentaar op de cartoons. Humor blijkt nog de beste pil tegen racisme.

‘Ik ben net terug van vakantie, maar jullie noemen het gewoon penitentiair verlof’, luidt één van Youssefs gesmaakte grappen. © Wim Hendrix